

GEMEENTE

Berg en Dal

PLAN 2022-2026

DE WENSEN VAN NU versus DE OPGAVEN VAN DE TOEKOMST

Duidelijkheid en focus leiden tot succes

Succes is van allemaal

**Kernachtig
Groesbeek**
NU SAMEN

Kernachtig Groesbeek
Erik Weijers
Irma van de Scheur

LOKAAL!
Ria Barber
Alex ten Westeneind

Datum: 12 mei 2022

Inleiding

Met veel enthousiasme maar ook met bescheidenheid presenteren wij ons Plan 2022-2026 voor u.

Enthousiast willen wij de schouders zetten onder de uitdagingen waar we voor staan. Bescheidenheid past omdat het niet alleen ons plan is. Het plan borduurt namelijk voort op het beleid en de richting die in de afgelopen vier jaar bestuurlijk door raad en college zijn bepaald.

De verkiezingen en de vorming van een nieuw college zijn een moment om de koers op onderdelen bij te stellen of om knopen door te hakken in slepende dossiers. Buiten dat is het vooral vasthouden aan de gekozen richting omdat dat vertrouwen schept in een gemeentelijke overheid die betrouwbaar en consequent is.

Hoe willen we werken?

Wij willen werken op basis van samenwerking en inhoud. Met goede voorstellen van ons college en de organisatie willen we meerderheden bereiken in college en raad. Niet zozeer in de lijn coalitie en oppositie maar op inhoud. Daar past ook bij dat we successen samen vieren. Vaak worden successen geclaimd om winst te behalen in de verkiezingen. Wij durven het aan te zeggen dat succes van ons allemaal is. Dat is hoe wij willen werken. In verbinding met de hele raad. En dat betekent niet alleen 'ja'-zeggen. Juist het kritische geluid leidt vaak tot betere plannen. En we willen meer in verbinding met onze inwoners. Inhoudelijk op dossiers en in zijn algemeenheid. Juist als we nog geen concrete plannen hebben, zoals bij wel of geen windmolens. Versterken van de relatie met inwoners en dat begint met fatsoen en respect in de raad en in het college.

Wet- en regelgeving zijn ons kader, maar niet om ons achter te verschuilen. Wij willen het goede doen voor onze inwoners en deze weer centraal stellen.

Dat betekent in elk geval:

- Goede bereikbaarheid van medewerkers;
- Persoonlijk contact is altijd mogelijk;
- Als mensen hulp nodig hebben bij het doen van aanvragen, dan wordt die geboden;
- Terugbelverzoeken worden opgevolgd;
- Brieven krijgen altijd een heldere ontvangstbevestiging.

Risico's

We hebben wel even moeten denken over de plaats van deze alinea maar vanwege de realiteit en het belang hebben we gekozen voor deze plek. Wij (en u) zijn ambitieus en willen vooruit. Maar de realiteit zegt dat er grote hindernissen op ons pad liggen, te beginnen bij de werving van voldoende personeel. Organisatie en personeel vragen daarom onze aandacht, steun en sturing in de komende jaren.

Daarnaast is er de oorlog in Oekraïne, Corona, inflatie, de grenzen aan de groei als het gaat om de industrie en beperkte grondstoffen (chips, aan- en afvoer elektriciteit, water).

Wij kunnen hier niet aan voorbij gaan en deze factoren zijn mede richtinggevend aan onze visie op grotere en kleinere dossiers. Dit betekent terughoudend als het gaat om nieuw beleid en meer aandacht voor de uitvoering: doen we de goede dingen voor onze inwoners?

De top 5

Wij hebben alle fracties gevraagd een top 5 aan onderwerpen te noemen. Deze top 5, samen met onze ideeën leidt tot onderstaande selectie.

1. Bouwen

Het onderwerp van alle verkiezingsprogramma's is bouwen. Tot 2030 willen we 1200 woningen bouwen. De financiële ruimte is er om voldoende ambtelijke capaciteit aan te trekken om deze plannen te coördineren. Daarmee doelen we op de juridische procedures en de zorg voor invulling van belangrijke randvoorwaarden als ontsluiting, participatie, duurzaamheid en gedifferentieerd wonen volgens het Actieplan Wonen. Een mix van koop, huur en sociale huur. En alles moet kwaliteit en een lange levensduur hebben.

We hebben ruim voldoende geschikte locaties. Zelfs als er locaties afvallen kunnen we ons streefgetal halen. Wij zijn sterk voorstander van inschakeling van plaatselijke makelaars en aannemers met als doel dat een groot deel van deze woningen terecht komt bij inwoners uit Berg en Dal of met een lokale binding.

Bouwen op vrije landbouwgronden heeft niet onze voorkeur. Als we samen meer willen en kunnen bouwen dan kiezen wij voor win-win en kiezen wij voor locaties die vragen om een oplossing, bijvoorbeeld de brandweerkazerne in Beek. De regels voor woningsplitsing willen we verruimen.

Verder willen we in elk geval:

- Doorgaan met de locaties die in beeld zijn en de komende vier jaar 700 woningen bouwen, o.a. voor starters;
- Een evenwichtige verdeling van woningbouw over de kernen;
- Bij het plan Reomie serieus kijken naar ontsluiting via de dijk;
- Heroverwegen, ter verhoging van de dienstverlening aan onze inwoners, om de bouw-, reclame- en sloopvergunningen en aanverwante taken weer zelf te gaan uitvoeren;
- Mogelijkheden onderzoeken om 2 starters in een woning te laten wonen.

2. Duurzaamheid

De opgave op dit terrein is immens. En het vervelende aan deze opdracht is dat we het moeten doen met de wetenschap van nu en we niet met zekerheid kunnen zeggen of we op de goede weg zijn. Is elektrificeren van het autopark de oplossing? Moeten we kiezen voor zonneparken, windturbines of juist voor behoud van landbouwgrond?

Wij zien ontwikkelingen in het landelijke beleid; windturbineprojecten op zee, primair zonnepanelen op daken, zonnepanelen op land alleen bij multifunctioneel gebruik zoals op rijksgronden. Uitgangspunt blijft voortzetting van het bestaande beleid. We zien de plannen van de initiatiefnemers van de huidige pilots van zonneparken tegemoet onder de eerder door de raad geformuleerde voorwaarden. De belangrijkste voorwaarden zijn: kwaliteit door inpassing in het landschap, vergroting van de biodiversiteit, haalbaarheid, participatie en draagvlak.

Project Zebra lichten we er hier uit omdat meningen hierover duidelijk verschillen. Enerzijds omdat er een alternatief denkbaar is (rondom en op de plas van De Beijer) en anderzijds vanwege de omvang van dit project.

Onze afspraak is dat dit project het afgesproken traject doorloopt. En als aan alle randvoorwaarden wordt voldaan (wat nog niet het geval is), legt het college het plan voor aan de raad ter besluitvorming. De fracties zijn vrij in hun eigen afweging en keuze aangaande dit project.

Wij willen:

- Op korte termijn duidelijkheid van de initiatiefnemers van de Pilots wat de huidige status is en komen tot presentaties aan de raad;
- Stappen zetten in het besluitvormingsproces rondom deze Pilots. Wij respecteren hierbij de eerder door de raad uitgesproken terughoudendheid over Wiek 2;
- Vol inzetten op nieuwe ontwikkelingen en zon op daken. Doelstelling daarbij is een groei van 4,9% nu naar 20% of meer in 2026;
- Meer energiecoaches opleiden en bedrijfscoaches inzetten;
- Woningisolatie en opwekken van eigen energie stimuleren en hierdoor het verbruik van energie verminderen. Hoe moeilijk ook want de hele economie is gericht op een toenemend gebruik;
- Ruimtelijke medewerking verlenen aan een extra trafostation in de polder om de capaciteitsproblemen van Liander op te lossen.

3. Participatie

We hebben dit onderwerp hier geplaatst juist omdat het zo belangrijk is voor onderwerpen als bouwen en duurzaamheid. Participatie wordt vaak vertaald als 'draagvlak'. Als een groep dan tegen is, zou er geen draagvlak zijn en dus geen groen licht voor een plan. Wij zijn echter een land met 18 miljoen mensen en evenzovele meningen. We zijn het maar over een ding eens: we willen allemaal gelukkig zijn!

Participatie geeft inwoners kansen om mee te denken, zorgt dat plannen helder en duidelijk zijn en moet duidelijk maken hoe inwoners over plannen denken. Dus niet alleen een voor of tegen is van belang. Naast inwoners is ook belangrijk hoe organisaties denken over plannen. We willen daarom werken met vernieuwende vormen van participatie, zoals VR-bril of digitale enquêtes.

De weging van de uitkomsten is aan de raad. De gekozen volksvertegenwoordiging. Die moet de afweging maken tussen algemeen belang versus individuele belangen. Wat te weinig gebeurt is inwoners meenemen in de dilemma's, in de te maken keuzes en uitleggen waarom voor een bepaalde oplossing is gekozen. Door dat wel te doen worden keuzes eerder acceptabel.

Wij willen:

- Inwoners en organisaties eerder betrekken bij belangrijke kwesties;
- Daarbij gebruik maken van nieuwe en beproefde werkmethodes;
- Doorgaan met het werven van straat- of wijkcontactpersonen;
- De dorpsagenda's ondersteunen en in alle kernen verder uitrollen;
- Iedereen mee laten doen in onze samenleving; ook mensen die niet taal- of digitaal vaardig zijn.

4. Sociaal Domein

In het sociaal domein gaat het om het welzijn van onze inwoners; hiermee kunnen we echt een verschil maken in het leven van mensen. Wij geloven dat iedereen een talent heeft dat ingezet kan worden voor de gemeenschap. Een voorbeeld is de inzet van mensen met een verstandelijke beperking bij de stembureaus tijdens de verkiezingen. Wij willen dichtbij de mensen zijn, in de eigen wijk. Wij hopen op voldoende geld van het Rijk en op aanpassing van landelijke wet- en regelgeving, waardoor de kosten beter beheersbaar worden. Voorlopig ziet dat er niet goed uit: op het gebied van de jeugdzorg liggen de gesprekken met het Rijk stil. Daarnaast zien we forse loonstijgingen en dat zal leiden tot hogere tarieven. Daarmee wordt het onzeker of we de op basis van het herstelplan sociaal domein geraamde besparingen ook daadwerkelijk kunnen halen. Wij staan echter volledig achter de ingeslagen weg en gaan daarmee door.

Wij willen:

- Uitvoering geven aan het koersdocument met als speerpunten gebiedsgericht werken, normaliseren en één gezin één plan en daardoor minder hulpverleners per gezin;
- Het incidentele budget voor schuldhulpverlening van 135.000,-- per jaar structureel beschikbaar stellen;
- In 2025 werken met een integrale verordening WMO, Jeugdwet en Participatiewet;
- Het project 'de wijk GGD-er' samen met Heumen en Mook en Middelaar uitwerken om overlast in wijken van mensen met psychische problemen te voorkomen of te verhelpen;

- Werken vanuit vertrouwen maar fraude aanpakken;
- De bezuiniging op het sociaal team van € 100.000,- in 2023 en volgende jaren terugdraaien omdat wij deze niet verantwoord achten vanwege het toenemend aantal meldingen en de onzekere gevolgen van Corona;
- 5 (basis)banen realiseren voor mensen die nu een uitkering hebben. Bijvoorbeeld voor het opruimen van zwerfvuil maar ook voor andere dingen die we belangrijk vinden maar nu niet als betaald werk zien;
- Voorkomen dat mensen door stijgende prijzen (energie, boodschappen) te maken krijgen met armoede of schulden.

5. Financiën

Financiën raken de inwoners, maar zonder middelen kunnen we niks. Het positieve meerjarenperspectief biedt ruimte voor nieuwe plannen, het heroverwegen van voorgenomen bezuinigingen en zelfs het heroverwegen van al doorgevoerde bezuinigingen. Dat alles willen wij met zorg en samen met u doen. Het integrale afwegingskader daarvoor is de jaarlijks vast te stellen begroting.

Wij willen:

- De OZB niet meer dan trendmatig verhogen, tenzij de niet gebruikte OZB-ruimte erg nadelig is voor de uitkering uit het Gemeentefonds of onvoorziene omstandigheden daartoe aanleiding geven.

Richting geven en focus aanbrengen

Hieronder noemen we onderwerpen die genoemd zijn tijdens de gesprekken met de partijen en in verschillende verkiezingsprogramma's staan. Wij hebben deze opgenomen omdat wij bij deze onderwerpen een duidelijke richting aan willen geven. De verdere uitwerking komt terug in een op te stellen actieplan.

Accommodatiebeleid

In de koersnota accommodatiebeleid willen wij onze randvoorwaarden actualiseren. Sportaccommodaties, verenigingsgebouwen en dorpshuizen zijn enorm belangrijk voor onze samenleving. Voor de onderlinge contacten en voor beweging van jong en oud. Aan de andere kant zijn accommodaties duur en lopen inkomsten terug. Er is een enorme terugloop van vrijwilligers en minder verenigingsparticipatie. Dat maakt gedegen afwegingen noodzakelijk. Wij juichen toe dat verenigingen hier actief mee bezig zijn en zelf zoeken naar mogelijkheden van vergaande samenwerking of samenvoeging. Daarom zijn wij ook benieuwd naar de resultaten van het afgesproken accommodatie-onderzoek in Millingen aan de Rijn.

Economie

De lokale economie is enorm belangrijk voor bijvoorbeeld werkgelegenheid dicht bij huis. Daarin is de gemeentelijke rol met verve ingevuld de afgelopen jaren en dat blijven we doen. In constructief overleg en samenspraak zorgen we samen voor een goed ondernemersklimaat.

We gaan:

- De oprichting van een Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) voor het centrum van Beek stimuleren;
- We pakken het project Streekproducten weer op. Door corona heeft dit stilgelegen;
- En we gaan ondernemers helpen bij het verduurzamen van hun bedrijf, o.a. door samenwerking met RvN@; Dit is een regionale organisatie die is gericht op versterking van het Midden- en Klein Bedrijf.

Het centrum van Groesbeek

Een dossier waarin de afgelopen jaren veel voorwerk is verricht en veel varianten zijn bekeken. Het is nu zaak keuzes te maken en aan de slag te gaan met de uitvoering. Daarbij hoort een goede verkeersveiligheid, groen en een goede waterhuishouding: hoe houden we water in de beken? En een (bewaakte) fietsenstalling.

Het wijnbouwcentrum in Groesbeek

Het wijnbouwcentrum wordt beperkt door de huidige vergunnings situatie. Wij vinden dat jammer en willen echt kijken hoe we met een verruiming van de vergunning de exploitatiemogelijkheden verbeterd kunnen worden. Zonder onevenredige nadelen voor de omwonenden. In het wijnbouwcentrum krijgen immers ook veel mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de kans om te werken.

Een sporthal in Ooij

Wij zijn groot voorstander van een sporthal in Ooij. De vraag is toegenomen door sloop van de Hubertushal en zal verder toenemen door de bouw van woningen onder andere in Ooij. En Morgenfit is geen blijvende oplossing. Wij brengen kosten en locaties in beeld en nemen een besluit.

Onderwijshuisvesting op orde

Wij komen met een plan om te zorgen dat de onderwijshuisvesting op orde is en blijft. Daarop vooruitlopend nemen we een besluit over de school op De Horst.

Wateroverlast Beek

We gaan door met de bestrijding van de wateroverlast in Breedeweg. Maar ook de wateroverlast in Beek vraagt om een oplossing. Wij maken een passend plan en voeren dat uit.

Fietspad langs spoor

Hier spelen drie aspecten namelijk een mogelijke verbreding van het fietspad, de populatie zandhagedissen, die aanzienlijk is gegroeid door de genomen maatregelen, en al dan niet treffen van extra maatregelen om doodgereden zandhagedissen te beperken. Wij willen in gesprek met de raad en de Werkgroep Milieubeheer Groesbeek komen tot een structurele oplossing.

Museumlandschap Berg en Dal

De toekomst van het Afrikamuseum en Oriëntalis is zeer onzeker. Als gemeente kunnen we niet meer doen voor deze musea dan we hebben gedaan. Als dat leidt tot sluiting zouden we dat zeer jammer vinden. In het dossier Oriëntalis willen wij binnen een jaar duidelijkheid. Zijn plannen reëel en haalbaar of moeten we er geen energie meer in stoppen? Wij zetten wel vol in op behoud en versterking van ons Vrijheidsmuseum. Vanwege de historische en toeristische betekenis en omdat het een prachtig museum is. Daarom willen we de jaarlijkse subsidie verhogen.

Zwembad

Wij gaan uit van behoud van het zwembad in Groesbeek, ook na 2026. Voorstellen daarvoor leggen we in deze periode voor aan de raad.

De Mallemlen

De opdracht van de raad voor een haalbaarheidsonderzoek mondt uit in een voorstel aan de raad. Middelen zijn gereserveerd voor een forse kwaliteitsverbetering van het cultureel centrum in de kern Groesbeek en wij zijn daar zeer blij mee. Tot de raad besluiten heeft genomen over de plannen schrappen wij voorgenomen bezuinigingen op de bibliotheek.

Verkeer en mobiliteit

Wij willen komen tot een maximum snelheid van 30 km per uur op de Steenheuvelstraat in de bebouwde kom van Leuth om de verkeersveiligheid te vergroten. Overigens kiezen wij voor continuering van de vastgestelde plannen voor mobiliteit en onderhoud van wegen.

De Stuwwal

De stuwwal van Beek-Ubbergen, met zijn grote natuur- en landschappelijke waarde en de bijzondere hydrologie is uniek en wordt bedreigd door teveel bebouwing. Dat vraagt om een stringente uitvoering van de bestaande bestemmingsplannen en een hoge mate van zorgvuldigheid bij ontwikkelingen in dit gebied.

Recreatiepark Biesterveld – plan De Beijer

Polder Biesterveld is een gebied van ongeveer 47 hectare, waarvan meer dan de helft water is. In februari 2022 stelde de gemeenteraad het participatieplan vast, conform het participatiebeleid. Daar wordt nu uitvoering aan gegeven en wij vinden dit de juiste weg om te bewandelen. Afhankelijk van de uitkomsten neemt de raad een besluit.

Wat doen we niet?

Onderwerpen waar we geen bestuurlijke of ambtelijke tijd meer instoppen omdat de capaciteit en middelen er niet zijn:

- Sterrenbergtoren in Beek;
- Lightrail in Groesbeek;
- Inzameling oud papier blijft zoals het is, tenzij er juridische argumenten zijn om dat wel te (moeten) doen.

Alleen een opdracht van de raad kan daarin wijziging brengen.

Tot slot willen we halverwege deze raadsperiode dit Plan in de raad evalueren.

Portefeuilleverdeling

Mark Slinkman
Burgemeester

- Algemene en bestuurlijke zaken
- Samenwerkingsagenda ((sub)regionaal)
- Internationale samenwerking
- Strategische visie
- Beleidscoördinatie
- Bedrijfsvoering/P&O
- Dienstverlening
- Politie, openbare orde
- Brandweer, veiligheid en rampenbestrijding
- “Burgervader-rol” bij crisissituaties
- Crisisopvang
- Integrale veiligheid
- Voorlichting, representatie, communicatie en (lokale) media
- Coördinatie toezicht en handhaving (m.b.t. alle portefeuilles)

Erik Weijers
Wethouder (1 FTE)

- Energietransitie
- Natuur en landschap
- Toerisme en recreatie
- Monumenten, erfgoed en archeologie
- Kunst, cultuur en musea
- Bibliotheek
- Onderwijs en sport
- Accommodaties en subsidies
- Eerste locoburgemeester

Alex ten Westeneind
Wethouder (1 FTE)

- Wonen
- Milieu, klimaat en afval
- Ruimtelijke Ordening en ontwikkeling
- Coördinator Omgevingswet
- Grondzaken
- Vergunningverlening en handhaving
- ICT
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid
- Tweede locoburgemeester

Irma van de Scheur
Wethouder (1 FTE)

- WMO en jeugd
- Lokale toegangspoort
- Welzijn en volksgezondheid
- Werk en inkomen
- Economische zaken en werkgelegenheid
- Statushouders
- Derde locoburgemeester

Ria Barber
Wethouder (1 FTE)

- Financiën
- Belastingen
- Verkeer, vervoer en mobiliteit
- Openbare Werken
- Nutsbedrijven
- Integraal waterbeheer
- Vierde locoburgemeester

Bijlage bij dit document: verslag van formatieproces